

Dönem : 1
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 974

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler ile bâzı fıkralar eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma, Maliye ve Plân komisyonlarından 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/798)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71-11/B/651

15 . 2 . 1965

Millet Meclisi Başkanlığına

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 15 . 2 . 1965 tarihinde kararlaştırılan «5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddelerle bâzı fıkralar eklenmesi hakkında kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Ismet İnönü
Başbakan

GEREKÇE

Hazırlanmış olan Türk Silâhlı kuvvetleri personel (Subay ve Astsubay) kanun tasarısı sebebiyle 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununda bu değişikliklerin yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Madde 1. — Madde 12, 2 nci bend (J) fıkrası :

j) 1683 sayılı Mülki ve Askerî Tekâüt Kanununda mevcudolan bu hak her nedense 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanunu ile kaldırılmıştır.

Bu suretle 1 Ocak 1950 den önce okuyan askerî öğrencilere tanınmış olan bu hakkın bu tarihten sonra askerî öğrencilere tanınması bir eşitsizlik yaratmış olduğu gibi askerî öğrencilerin fakülte veya yüksek okullardan kısa bir süre önce istifa ederek ayrılmalarıyla Silâhlı Kuvvetler yetiştirme plânları aksamış bunun neticesi olarak Silâhlı Kuvvetlerin bu branşlara ait kadro ihtiyaçlarının tamamlanmasında güçlüklerle karşılaşmıştır. Bu değişiklikle bu mahzurlar önlenecektir.

Madde 2. — Madde 15 (e) ve madde 31 in 6 nci fıkralarında yukardaki değişikliğe uygun olarak fakülte ve yüksek okullarla Silâhlı Kuvvetler namına öğrenim yapan askerî öğrencileri kapsayacak şekilde değişiklik yapılmıştır.

Madde 3. — Askerî Akademi öğrencilerinden okulda normal sürenin dışında fazla olarak okudukları yıllar emekliliklerinden sayılmadığından buna muvazi olarak fakülte ve yüksek okullarda okuyan askerî öğrencilere de aynı rejimi uygulamak maksadıyla maddeye bu fıkra eklenmiştir.

Madde 4. — Emekli Kanununda denizaltıcılık hizmetlerinin ağırlığı ve yıpratıcılığı nazara alınarak denizaltıcılara 6 ay itibari hizmet verdiğine göre denizaltıcılıktan daha ağır ve yıpratıcı olan dalgıçlık ve kurbağa adam hizmetinde bulunanlara da bu itibari hizmet zammının verilmesi.

Hak ve adalete uygun görülmektedir.

Madde 5. — 39 ncu madde 5 nei bendinin sonuna eklenen cümle :

Subay olarak yurt dışında tahsil görenler hakkında mevudolan hüküm, subay olarak Silâhlı Kuvvetler hesabına yurt içindeki fakülte ve yüksek okullarda öğrenim yaptırılanların tahsil süreleri kadar fazla hizmet etmedikçe emekliye ayrılmalarını önlemektir. Zira bunların subay olarak tahsil yaptıkları süreler emekli hizmetinden sayılmasına mukabil bu süre zarfında Silâhlı Kuvvetler bunların hizmetlerinden fedakârlık etmektedir.

Bunlarda bu husus dikkate alınmadığı takdirde erken emekliye ayrılmaları suretiyle yetiştirme plânlarının bozulacak maası ve ihtiyaçların karşılanamaması hizmeti aksıyacaktır. Getirilen hükümle bu mahzurlar önlenmektedir.

Madde 6. — Madde 53 e eklenen fıkra :

15 hizmet yılını tamamlamadan veya mâlûliyeti 6741 sayılı Kanuna girmiyen personelden emekliye ayrılanlara veya vefat edenlerin dul ve yetimlerine toptan ödeme yapılmaktadır. Yapılan toptan ödeme, miktarı hizmet süresi ile mütenasibolacağı için bunun miktarı 200-8 000 lira arasında değişmektedir. Bu miktar ise şahsın veya dul ve yetimlerinin maddi sıkıntıya düşer olmasını önlemekten maalesef çok uzak bulunmaktadır.

Mâlûliyete düşer olanlardan :

1. Vazife mâlûlü olanların,
2. Mâlûliyete düşer olup 15 hizmet yılını tamamlayanların,
3. Mâlûliyeti 6741 sayılı Kanuna girenlerin, durumları kanunlarla garanti altına alınmış olduğundan bunlar dışında kalan ve miktarı pek cüz'î olacak olan yukarıda zikredilen personelin veya dul yetimlerinin cemiyet içinde perişan bir durumdan kurtarılması için 15 seneden hizmeti az olanların hizmetleri ne olursa olsun 15 seneye iblâğ edilerek bunlara veya dul ve yetimlerine maaş bağlanması cihetine gidilmesi uygun olacaktır.

Madde 7. — Madde 105 e eklenen fıkra :

Subay ve astsubayların terfi ve terfihleri 30 Ağustos'ta yapılması bir kanun hükmü olup anane haline gelmiştir. Bu durum karşısında, pek az raslanmakla beraber, bir kısım subay ve astsubayların terfi veya terfih edeceği yılın Temmuz ayında yaş haddinden emekliye ayrılmaları bir vakiadır.

Ömrü sonuna kadar personelin içinde bir ukde olacak bu durumu önlemek ve şahsın maddi mağduriyetine meydan vermiş olmamak için doğum tarihlerinde ay, gün bulunmayan personelin yaş hadlerinin 1 Eylül tarihine götürülmesinin uygun olacağı kanaatindeyiz.

Geçici madde :

Fakülte ve yüksek okullarda Silâhlı Kuvvetler hesabına okutulan asker öğrencilerin öğreneilikte geçen müddetleri emekliliklerinden sayılması zaruri görüldüğünden bu maddenin kabulü tarihi ile 5434 sayılı Kanun yürürlük tarihi olan 1 Ocak 1950 tarihleri arasında fakülte ve yüksek okullarda okuyan ve halen subay veya askerî memur olanların da bu haktan faydalanmaları eşitlik sağlanması bakımından lüzumlu görülmekte ayrıca Hazineye külfet yüklenmemesi için borçlanmaların şahıslar tarafından yapılması öngörülmektedir.

Geçici Komisyon raporu

*Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No. 1/748
Karar No. 2*

18 . 5 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunca tetkik ve Başbakanlığın 15.2.1965 gün ve Karar Tetkik Dairesi 71-11/B/651 sayılı yazalarıyla Millet Meclisi Başkanlığına gönderilen «5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı

maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı» Genel Kurulun 24 . 2 . 1965 tarihli Kararı ile kurulan komisyonumuza havale edilmekle tasarı ilgili Bakanlık ve daire temsilcilerinin iştiraki ile incelendi:

Tasarının gerekçesinde de açıklanan sebepler, Hükümet temsilcilerinin verdiği şifai bilgiler muvacehesinde fakülte ve yüksek okullarda Silâhlı Kuvvetler hesabına okuyan askeri öğrencilerin emekliliklerinin Harb Okulu öğrencilerinde olduğu gibi fakültelerin birinci sınıfından başlatılarak bu öğrencilerin kendilerine yapılan masrafları ödemek suretiyle askeri öğrencilikten ayrılmasına mâni olmak ve bu şekilde Silâhlı Kuvvetlerin personel plânlaması esaslarına göre tesbit edilen kontenjan dâhilinde okutulan öğrencilerin mezuniyetlerini mütaakıp Silâhlı Kuvvetlerdeki mecburi hizmetine ve görevlerine devamlarını temin etmek;

Dalgıçlık ve kurbağa adam hizmetlerinde çalıştırılan subay, askerî memur ve astsubaylara denizaltıcılık ve uçuculuk görevlerinde olduğu gibi her yıl için altı ay itibari hizmet tanınması gayesiyle hazırlanan kanun tasarısı komisyonumuzca uygun görülerek tümü kabul edilmiş ve maddelerin tetkikine geçilmiştir.

Tasarının 1 ne maddesi; esasları aynı kalmak üzere kanun tekniğine ve 5434 sayılı Kanununun 12 ne maddesinin tedvin şekline uyularak maddedeki mevcut askerî akademi tâbiri de harb okulları olarak değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Tasarının 2 ne maddesi; metinde geçen askerî akademiler tâbiri harb okulları, asteğmen terimi teğmen olarak düzeltilmek ve dil tekniğine uydurulmak suretiyle yeniden kaleme alınmıştır.

Tasarının 3 ne maddesi; metinde geçen askerî akademi terimi harb okulları olarak düzeltilerek ve metne 5434 sayılı Kanununun 31 ne maddesinin 6 ne fıkrasında mevcut, «her ne sebeple olursa olsun» ifadesi de eklenmek suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının 4 ne maddesi; 5434 sayılı Kanununun 37 ne maddesi metnine sadık kalınarak yeniden kaleme alınmıştır.

Tasarının 5 ne maddesi; madde ile istihdaf edilmek istenen gaye Askerî personel kanun tasarısında dikkate alındığı cihetle yerinde görülmiyerek metinden çıkarılmıştır.

Tasarının 6 ne maddesi; 6741 sayılı Kanunla çelişme halinde bulunduğu ve emeklilik prensiplerine aykırı olduğu cihetle kabul edilmiyerek metinden çıkarılmıştır.

Tasarının 7 ne maddesi; kanun tekniğine uygun olarak metnin başına ek fıkra kelimesi eklenmek ve metinde mevcut yar subay kelimesi çıkarılmak suretiyle 5 ne madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 8 ne maddesi 6 ne madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 9 ne maddesi 7 ne madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 10 ne maddesi 8 ne madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Y.

Sözcü

İ. Sarıgöz

Amasya

M. K. Karan

İmzada bulunamadı

Diyarbakır

H. Güldoğan

İmzada bulunamadı

Edirne

N. Özoğul

Erzurum

Ş. Konuray

Konya

C. Yılmaz

İmzada bulunamadı

Kütahya

S. Tosbi

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler ile bâzı fıkralar eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Emekli Sandığı Kanununun 12 nci maddesinin 2 nci maddesinin 3 ncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«j) Askerî akademi ile fakülte veya yüksek okullarda Silâhlı Kuvvetler namına okuyan veyahutta kendi hesabına okumakta iken askerî öğrenci olanlar.»

MADDE 2. — Aynı kanunun 15 nci maddesinin (e) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«e) Askerî akademi ile fakülte veya yüksek okullarda Silâhlı Kuvvetler hesabına okuyan askerî öğrencilerin, öğrenci harçlıkları ile asteğmen aylıkları tutarları arasındaki farkın keseneği aynı esaslara göre öğrenciler adına dairelerince ödenir.

Bunların 31 nci madde gereğince emeklilik müddetlerinden indirilen yılları takibeden yıla ait aylıklarından kesenek alınmaz.»

MADDE 3. — Aynı kanunun 31 nci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Askerî akademi, fakülte veya yüksek okullarda sınıf geçemiyen Silâhlı Kuvvetler mensubu askerî öğrencilerin fazla öğrenim yılları fiilî hizmet müddetlerinden indirilir.»

MADDE 4. — Aynı Kanunun 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Madde 37. — Pilot olan ve olmayan ordu uçucuları Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü uçuş personelinin uçuşu olarak, Denizaltı dalgıç kurbağa adam subay, gedikli, yedek-subay ve askerî memurları ile astsubayların denizaltıcılık, dalgıçlık, kurbağa adamlık görevlerinde geçirdikleri fiilî hizmet müddetlerinin her yılına 32 nci maddenin (a) fıkrası ile 36 nci maddenin (a), (b) fıkralarında gösterilen fiilî ve itibari hizmet müddetleri zamları dışında ayrıca 6 ay hizmet müddeti eklenir.»

GEÇİCİ KOMİSYON DEĞİŞTİRİŞİ

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler ile bâzı fıkralar eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Emekli Sandığı Kanununun 12 nci maddesinin II nci fıkrasının (J) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«J) Harb okulları ile fakülte ve yüksek okullarda Silâhlı Kuvvetler hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askerî öğrenci olanlar.»

MADDE 2. — Aynı kanunun 15 nci maddesinin (e) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«e) Harb okulları ile fakülte ve yüksek okullarda Silâhlı Kuvvetler hesabına okuyan askerî öğrencilerin, öğrenci harçlıkları ile teğmen aylıkları tutarları arasındaki farkın keseneği aynı esaslara göre öğrenciler adına dairelerince ödenir.

Bunların 31 nci madde gereğince emeklilik müddetlerinden indirilen yılları takibeden yıla ait aylıklarından kesenek alınmaz.»

MADDE 3. — Aynı kanunun 31 nci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Harb okulları, fakülte veya yüksek okullarda her ne sebeple olursa olsun sınıf geçemiyen Silâhlı Kuvvetler mensubu askerî öğrencilerin fazla öğrenim yılları fiilî hizmet müddetlerinden indirilir.»

MADDE 4. — Aynı kanunun 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Madde 37. — Pilot olan ve olmayan ordu uçucuları ile Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü uçuş personelinin uçuşu olarak, denizaltıcı, dalgıç, kurbağa adam subay, yedek subay ve askerî memurları ile astsubayların denizaltıcılık, dalgıçlık, kurbağa adam görevlerinde geçirdikleri fiilî hizmet müddetlerinin her yılı için 32 nci maddenin (a) fıkrası ile 36 nci maddenin (a), (b) fıkralarında gösterilen fiilî ve itibari hizmet müddetleri zamları dışında ayrıca altı ay hizmet müddeti eklenir.»

Hükümetin teklifi

MADDE 5. — Aynı kanunun 39 ncu maddesinin (b) fıkrasının 5 nci bendinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

«Silâhlı Kuvvetler hesabına; yurt içindeki çeşitli fakülte veya yüksek okullarda okutulan subaylar tahsil süreleri kadar fazla hizmet etmedikçe emekliliklerini istiyemezler.»

MADDE 6. — Aynı kanunun 53 ncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

«Subay, askerî memur, astsubaylardan emekliliğe esas olan hizmete başladıktan itibaren 48 nci maddede yazılı haller hariç 15 yıldan az olan ve âdi mâlûl addedilenlere 15 sene fiilî hizmeti bulunan mâlûller gibi maaş tahsis olunur. Bu maaşlar mâlûllün yetimlerine intikal eder.»

MADDE 7. — Aynı kanunun 105 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

«Subay, yarsubay, askerî memur, astsubaylardan doğum tarihlerinde, ay ve gün yazılı bulunmayanlar için yaş haddinin son günü 1 Eylül'dür.»

MADDE 8. — Aynı kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir :

Geçici madde — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce üniversitelerin çeşitli fakülteleri ile yüksek okullarda tahsil yaparak muvazzaf subay ve askerî memur nasbedilenler ile halen Silâhlı Kuvvetler hesabına fakülte ve yüksek okullarda okuyan askerî öğrencilerden bu kanunun 12 nci maddesinden tam olarak faydalanmamış olanlar fakülteye giriş tarihinden subay veya askerî memur nasbedildikleri tarihe kadar geçen süre; 31 nci maddenin 6 nci fıkrası hükmü saklı kalmak şartı ile, fiilî hizmet süresinden sayılır. Bundan doğacak borçlanma iştrakçiler tarafından Emekli Sandığına ödenir.

MADDE 9. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

15 . 2 . 1965

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı
K. Satır

Başbakan
İsmet İnönü

M. Meclisi

Geçici Komisyonun değiştirisi

MADDE 5. — Aynı kanunun 105 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Ek fıkra — Subay, askerî memur, astsubaylardan doğum tarihlerinde, ay ve gün yazılı bulunmayanlar için yaş haddinin son günü 1 Eylül'dür.»

MADDE 6. — Hükümet tasarısının 8 nci maddesi 6 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Hükümet tasarısının 9 ncu maddesi 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Hükümet tasarısının 10 ncu maddesi 8 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(S. Sayısı : 974)

Hükümetin teklifi

Devlet Bakanı <i>I. S. Omay</i>	Devlet Bakanı <i>M. Yolağ</i>
Devlet Bakanı <i>N. Yetkin</i>	Adalet Bakanı <i>S. Atalay</i>
Millî Savunma Bakanı <i>İ. Sancar</i>	İçişleri Bakanı <i>O. Öztrak</i>
Dışişleri Bakanı <i>F. C. Erkin</i>	Maliye Bakanı <i>F. Melen</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>İ. Öktem</i>	Bayındırlık Bakanı <i>A. H. Onat</i>
Ticaret Bakanı <i>F. İslimyeli</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>K. Demir</i>
Güm. ve Tekel Bakanı <i>M. Yüceler</i>	Tarım Bakanı <i>T. Şahin</i>
Ulaştırma Bakanı <i>M. Vural</i>	Çalışma Bakanı <i>B. Ecevit</i>
Sanayi Bakanı	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı <i>H. Oral</i>
Ba. Ya. ve Turizm Bakanı <i>A. I. Göğüş</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>S. Kutlay</i>
	Köy İşleri Bakanı <i>L. Yurdoğlu</i>